

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ ΤΟΥ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ

11/10:

8 ½

Γυρίζοντας μια αυτοβιογραφική επιστημονική φαντασία, ο σκηνοθέτης Γκουίντο Ανσέλμι στερεύει από έμπνευση. Τον παραλύει μια συνολική, υπαρξιακή κρίση με τον παραγωγό και τους συνεργάτες, την ερωμένη και τη σύζυγό του, τον καρδινάλιο και τους κομψούς πελάτες τού σπα όπου καταφεύγει. Ο Φελλίνι στο μνημειώδες, αυτοαναφορικό αριστούργημά του καταφέρνει ό,τι ο ήρωάς του είναι ανίκανος να επιτύχει: την ωραιότερη αυτοπροσωπογραφία του καλλιτέχνη σε δημιουργικό αδιέξοδο και την "απόλυτη" ταύτιση του σκηνοθέτη με τον πρωταγωνιστή του.

Προλογίζουν οι: Susanna Schlein, Μαρία Κομνηνού και Μίλτος Λογιάδης.

12/10:

ΝΥΧΤΕΣ ΤΗΣ ΚΑΜΠΙΡΙΑ (Le notti di Cabiria)

Η χαρούμενη και καλόκαρδη πόρνη Καμπίρια σώζεται από πνιγμό, όταν ο εραστής της τη ρίχνει στο ποτάμι, της κλέβει το πορτοφόλι κι εξαφανίζεται. Αυτή όμως δεν παύει να τον αναζητεί. Σ' έναν αμείλικτα ανδροκρατικό κόσμο, θα μπορούσε ποτέ η μικροκαμωμένη, άτυχη με τους εραστές της, Καμπίρια, να συναντήσει την καλοσύνη; Τελικά η αγιογραφία "της ιερής πόρνης", ενσαρκωμένη εξάισια από τη μούσα και σύζυγο του Φελλίνι, Τζουλιέτα Μασίνα, μπορεί μόνο να κορυφωθεί με μια διφορούμενη αποθέωση. Όταν το δράμα της τελειώνει όπως ακριβώς άρχισε, η Καμπίρια υπαρξιακά γυμνή -εγκαταλειμμένη, ανέστια και πένης- βαδίζει προς το άγνωστο, περικυκλωμένη από μια "παζολινική" αλητοπαρέα μηχανόβιων.

Προλογίζει ο σκηνοθέτης Κώστας Αριστόπουλος

και

INTERVISTA

Τρεις ταινίες μέσα σε ένα ψεύτικο τηλεοπτικό ρεπορτάζ. Ένα συνεργείο της ιαπωνικής τηλεόρασης επιχειρεί να φιλμάρει τον Φελλίνι επί το έργον, αλλά η συνέντευξη τους παρεκτρέπεται σε μια παιγνιώδη αναπόληση της πρώτης επίσκεψής του στα στούντιο της Τσινεσιτά, μια σατιρική επιστροφή του Μαστρογιάνι και της Έκμπεργκ στους ρόλους τους στη «Γλυκιά ζωή» και μια αγχωτική «ξενάγηση» στο χάος μιας φελλινικής διασκευής της «Αμερικής» του Κάφκα, η οποία καταλήγει, απότομα, σε αδιέξοδο.

Προλογίζει ο συγγραφέας και δημοσιογράφος Νίκος Μπακουνάκης

13/10:

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΟΥ (La voce della luna)

Στο κύκνειο άσμα του Φελλίνι ένας πρώην τρόφιμος ψυχιατρείου, ο Ίβο, προσπαθεί μάταια να κατακτήσει την ξανθιά Αλντίνα που την ταυτίζει με τη σελήνη, την αιτία της τρέλας του. Ταυτόχρονα συναντάει τρελούς και φεγγαρόπληκτους και ανάμεσά τους κάποιον Γκονέλλα, που τον ρουφάει σε θεωρίες συνωμοσίας. Μαζί χάνονται στην ιταλική επαρχία που άλλοτε αποτελούσε το σκηνικό των ρεαλιστικών μυθοπλασιών του Φελλίνι, και τώρα έχει μεταμορφωθεί σε μια ανοίκεια δυστοπία ξέφρενου καταναλωτισμού, κυριαρχίας των μέσων ενημέρωσης και νέο-ειδωλολατρίας.

και

ΣΚΙΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΚΟΣΜΟΥ (Il bidone)

Τρεις απατεώνες αρπάζουν τις οικονομίες φτωχών, ανήμπορων και θεοφοβούμενων επαρχιωτών με αλάνθαστες σκηνοθεσίες: ξεθάβουν "αμαρτωλούς" θησαυρούς από τα χωράφια τους, "εξαργυρώνουν" καθυστερημένες αιτήσεις για στέγαση, αποσπούν "δάνεια" βάζοντας ενέχυρο φύκια για μεταξωτές κορδέλες. Εκμεταλλεύονται αδίστακτα τα θύματά τους, ταυτόχρονα όμως νιώθουν ότι ο χρόνος τους εξαντλείται. Αντιφατικά συναισθήματα τους τραβούν σε διαφορετική κατεύθυνση από το έγκλημα που "αποδίδει". Ο μεγαλύτερος, ο Αουγκούστο, θέλει να πλησιάσει την κόρη που έχει εγκαταλείψει. Ο νεότερος, ο "Πικάσο", να μην αφήσει την πιστή του σύζυγο, που ανακαλύπτει καθυστερημένα τις κομπίνες του.

14/10:

Η ΙΟΥΛΙΕΤΑ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ (Giulietta degli spiriti)

Βλέποντας το γάμο της να καταρρέει από τις απιστίες του συζύγου της, η συνεσταλμένη, μεγαλοαστή Τζουλιέτα Μπολντρίνι (Μασίνα) αποσύρεται στον κόσμο των ονείρων. Με πνευματιστικές και ψυχαναλυτικές συνεδρίες ξεκινάει μια υπαρξιακή αναζήτηση του εαυτού και του νοήματος της ζωής, αποφεύγοντας την πληθωρική γειτόνισσά της Σούζυ, που προσφέρεται να τη μύσει στο οργιαστικό θέατρο των ηδονών. Η επιθυμία του Φελλίνι ήταν να χαρίσει στην Τζουλιέτα Μασίνα μια θηλυκή εκδοχή του 8 1/2: ένα μνημειώδες μείγμα σινεμά και (Γιουνγκ-ικής) ψυχανάλυσης.

και

ΟΙ ΚΛΟΟΥΝ

Ανάμεσα στην πραγματικότητα και το όνειρο, κάπου στην ιταλική επαρχία, κάτω από το παράθυρό του ένα αγόρι βλέπει ένα τσίρκο να στήνεται. Μέσα από τα μάτια του παρακολουθούμε αποσπασματικά νούμερα των κλόουν. Ύστερα με ένα cut, το αγόρι έχει γίνει ο σκηνοθέτης Φελλίνι που γυρίζει έναν τηλεοπτικό φόρο τιμής στους τελευταίους μιας ιδιαίτερης καλλιτεχνικής κάστας υπό εξαφάνιση. Από τσίρκο σε τσίρκο, από πόλη σε πόλη με τους συνεργάτες του συναντάει "πραγματικούς" και "φανταστικούς" παλιάτσους.

15/10:

Ι VITELLONI

Μια φθινοπωρινή θύελλα ταραίζει τον χρυσό λήθαργο μιας παραθαλάσσιας κωμόπολης και μια πρόωρη εγκυμοσύνη τις ζωές των πέντε πρωταγωνιστών της αυτοβιογραφικής ιλαροτραγωδίας του Φελλίνι. Ο πατέρας, ο Φάουστο, εξαναγκάζεται σε γάμο, που όμως δεν επηρεάζει καθόλου τον δονζουανισμό του. Και τα πέντε αγόρια, χαμένα κορμιά, "μοσχαράκια που δεν έχουν απογαλακτιστεί" σύμφωνα με τον τίτλο, είναι ακινητοποιημένα στο κατώφλι της ενηλικίωσης. Θεωρούν την ανδρική ταυτότητα ατέρμονη σπείρα από πλάκες, μπιλιάρδα και γυναικοδουλειές, επιθυμώντας ό,τι δεν θα κατακτήσουν ποτέ: ο Σέρτζιο το θέατρο, ο Ρικάρντο την όπερα. Τελικά μόνο ο Μοράλντο, ο νεαρός Φελλίνι, θα δραπετεύσει στη Ρώμη.

Προλογίζει ο κριτικός κινηματογράφου Δημήτρης Μπούρας

και

AMARCORD

Μεγαλώνοντας στους κόλπους μιας επαρχιακής κοινότητας στα περίχωρα του Ρίμινι, ο έφηβος Τίτα, πρόσωπο εμπνευσμένο από έναν παιδικό, επιστήθιο φίλο του Φελλίνι αλλά και τον ίδιο, δυσκολεύεται να προχωρήσει στη συναισθηματική του εκπαίδευση. Στον κύκλο των τεσσάρων εποχών ενός έτους, οι εμπειρίες μιας ζωής ανάμεσα στις συμπληγάδες των καθολικών προλήψεων από τη μια και των γελοίων τελετουργικών της μουσολινικής δικτατορίας από την άλλη, περιορίζουν τον ίδιο, όπως και τους εκκεντρικούς συγγενείς και συγχωριανούς του σ' ένα καρναβάλι από σεξουαλικές φαντασιώσεις και περιπέτειες.

Προλογίζει ο κριτικός κινηματογράφου Γιάννης Ζουμπουλάκης

16/10:

ROMA

Ο 18χρονος Φελλίνι από το Ρίμινι εγκαθίσταται στη Ρώμη. Αμέσως γνωρίζει τα μπορντέλα και τις ανυπόληπτες σκηνές της επιθεώρησης. 34 χρόνια μετά σκηνοθετεί ένα πορτραίτο της πόλης που έγινε το αληθινό σκηνικό της διασημότητάς του. Το Roma είναι μια παράσταση για δύο ρόλους: τον δημιουργό στη νιότη και την ωριμότητά του και την Αιώνια Πόλη όλων των εικόνων. Με την ομορφιά και την ασχήμια της, την αρχαία μεγαλοπρέπεια και τη μουσολινική μικροπρέπειά της, τη μνημειώδη αρχιτεκτονική και τα τερατώδη μποτιλιαρίσματά της.

και

ΦΕΛΛΙΝΙ ΣΑΤΥΡΙΚΟΝ (Fellini Satyricon)

Ο Εγκόλπιος και ο Άσκυλος, παιδικοί, επιστήθιοι φίλοι αλλά θανάσιμοι αντεραστές του έφηβου Γείτονα, διασχίζουν μια ήπειρο σεξουαλικών παρεκτροπών και βίας. Ελεύθερη -και ελευθέρια- διασκευή του ομώνυμου έργου του Πετρώνιου, το Σατυρικόν είναι η πιο ριψοκίνδυνη, κινηματογραφική περιπλάνηση του Φελλίνι σε έναν άγριο πλανήτη: την προχριστιανική, ρωμαϊκή

αυτοκρατορία του Νέρωνα. Προσπαθώντας να την επανεφεύρει εκ του μηδενός, ο δημιουργός σκηνοθετεί ένα αλλόκοτο, βαρβαρικό χρονικό που αμφισβητεί τις βολικές συνήθειες του θεατή.

Προλογίζει η δημοσιογράφος Ελεωνόρα Ορφανίδου

17/10:

ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΚΥΡΙΟΣ ΦΕΛΙΝΙ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΓΟΥΕΣ ΑΝΤΕΡΣΟΝ (Fantastic Mr Fellini - intervista con Wes Anderson), 2020

Σκηνοθεσία: Francesco Zippel

Με αφορμή τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Φελίνι, ο Γουές Άντερσον αποτίνει το δικό του παθιασμένο φόρο τιμής σε έναν από τους αγαπημένους του σκηνοθέτες: τον επιδραστικό Φεντερίκο Φελίνι. Σε έναν ιδανικό διάλογο, ο Άντερσον εστιάζει στα φελινικά θέματα με τα οποία νοιώθει εξοικειωμένος, εκφράζοντας την προσωπική του άποψη για την τέχνη ενός από τους μεγαλύτερους κινηματογραφικούς δημιουργούς όλων των εποχών. Η ταινία παρουσιάζει δύο ανέκδοτα σχεδιάσματα του Φελίνι, που φυλάσσονται στην Ταινιοθήκη της Μπολόνια.

μαζί με το

ΠΡΟΒΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ (Prova d'orchestra)

Παρότι ο όρος "φελινική ταινία" κατέληξε να σημαίνει "μια υπερβολική, σουρεαλιστική φαντασμαγορία", αυτή η μικρή, αυστηρή αλληγορία εκτυλίσσεται σε ένα μοναδικό, ρεαλιστικό σκηνικό. Ένα υπόγειο "με ιστορία", όπου μπροστά σε ένα αθέατο συνεργείο της RAI, η πρόβα μιας επαγγελματικής ορχήστρας γλιστράει στο χάος. Οι μουσικοί διοχετεύουν την αγανάκτησή τους για τον αυταρχισμό και την ανικανότητα του μαέστρου σε μια δημοκρατική πολυφωνία που γίνεται κακοφωνία. Μια από τις πιο απαισιόδοξες ταινίες του Φελίνι, ευανάγνωστο σχόλιο για την παρακμή της ιταλικής πολιτικής σκηνής και τον εκφασισμό της κοινωνίας, που εκείνη την εποχή έδειχναν εκτός ελέγχου.

και

ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ (La dolce vita)

Περιπλανώμενος σε έναν προνομιακό θύλακο της Ρώμης, ο ωραίος Μαρτσέλλο, δημοσιογράφος του κουτσομπολιού, συναντάει κομψές αριστοκράτισσες, πεινασμένους καλλιτέχνες, χυδαίους νεόπλουτους, γόησες και «ταχυδακτυλουργούς» της κοσμικής νύχτας. Ανακαλύπτει ότι κάτω από την επιδερμίδα της απατηλής χάρης τους, ελλοχεύουν κενότητα, απόγνωση και μοναξιά. Η ταινία σφράγισε την παγκόσμια κουλτούρα όχι μόνο με τον τίτλο της ή τον όρο "παπαράτσι", αλλά με "σκηνές ανθολογίας". Όπως αυτή της Ανίτα Έκμπεργκ στη Φοντάνα ντι Τρέβι, εμβληματική απεικόνιση της κάψας του πόθου, γυρισμένη μια νύχτα τόσο παγερή που ο Μαστρογιάνι κατέβασε ένα μπουκάλι βότκα για να παίξει.

Προλογίζει ο σκηνοθέτης Μενέλαος Καραμαγγιώλης

18/10:

ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΦΕΥΓΕΙ (E la nave va)

Ιούλιος 1914. Το πλοίο "Γκλόρια Ν" αποπλέει από τη Νάπολη. Οι επιβάτες του -ένας γαλαξίας από διασημότητες της όπερας και Ευρωπαίους γαλαζοαίματους- σκοπεύουν να σκορπίσουν την τέφρα της μεγαλύτερης σοπράνο όλων των εποχών στο νησί Έριμο. Όταν ο πλοίαρχος διασώζει μια ομάδα Σέρβων ναυαγών, το ταξίδι, εκκεντρική παρωδία πλωτής οπερέτας, συμβολικά γίνεται η πένθιμη πομπή του ευρωπαϊκού πολιτισμού προς το ολέθριο ραντεβού του με την Ιστορία: τον Μεγάλο Πόλεμο.

και

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΣΕΪΧΗΣ (Lo sceicco bianco)

Νιόπαντρος, μικροαστός γραφειοκράτης φέρνει τη σύζυγό του στη Ρώμη για μια ακρόαση από τον Πάπα. Όμως, αυτή εξαφανίζεται. Κυνηγώντας τον αστέρα του αγαπημένου της φωτορομάντζου, μπλέκεται στο γύρισμα ενός επεισοδίου του σε νησάκι εκτός Ρώμης. Και ενώ ο σύζυγος πασχίζει απεγνωσμένα να καλύψει την απουσία της, εκείνη ανακαλύπτει ότι οι γόητες του θεάματος είναι "εικονικοί". Γραμμένη από τον Αντονιόνι, αυτή η κωμική "ηθογραφία" έγινε η πρώτη, άδικη, αποτυχία του Φελλίνι. Μόνο ο Όρσον Ουέλς τη θεωρούσε την καλύτερη ταινία του.

19/10:

ΠΟΥΛΗΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ (La Strada)

Ο αγριάνθρωπος, γυρολόγος, μπεχλιβάνης Τσαμπανό αγοράζει την αλλοπαρμένη Τζελομίνα από τη μάνα της. Τυραννικός Πυγμαλίων, την εξαναγκάζει να συμμετέχει σε παραστάσεις μυϊκής δύναμης (ως θηλυκός κλόουν) και να μοιράζεται τις κακουχίες της ζωής του στο δρόμο. Παρά τη σκληρότητα και τη σεξουαλική του περιφρόνηση, η Τζελομίνα αναπτύσσει μια μαζοχιστική εξάρτηση από τον σύντροφό της. Μεγάλο μελόδραμα δρόμου, όπου ο Φελλίνι εξέθεσε την προσωπική του μυθολογία απόλυτα γυμνή, ήταν η πιο δύσκολη και τραυματική παραγωγή του.

Προλογίζουν οι ηθοποιοί: Όλια Λαζαρίδου- Κατερίνα Δαμβόγλου

και

ΤΑ ΦΩΤΑ ΤΟΥ ΒΑΡΙΕΤΕ (Luci del varietà)

Ένας άθλιος, περιοδεύων θίασος ποικιλιών, σώζεται από την όμορφη Λιλιάνα, που ονειρεύεται να λάμψει στο βαριετέ. Ο θιασάρχης, ο ερωτύλος, μεσήλικας Κέκκο, που εκμεταλλεύεται τα συναισθήματα και τις οικονομίες της πονόψυχης ερωμένης του, Μελίνα Αμούρ, ερωτεύεται τη νεοφερμένη στην ομάδα, που παγιδεύεται στη δίνη της ζήλειας και διαλύεται. Από τις στάχτες της μια πολυπολιτισμική "κομπανία" γεννιέται. Όμως στις πρόβες το μεγάλο αστέρι της, η Λιλιάνα, εγκαταλείπει τον Κέκκο για τα λαμπερά φώτα των σκηνών της μεγαλούπολης.

***ΚΑΙ ΔΥΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ**

Θα προβληθούν **online** στο online.tainiothiki.gr:

FELLINOPOLIS, 2020

Σκηνοθεσία: Silvia Giulietti

Ο κόσμος των σκηνικών και των παρασκηνίων όπως αποτυπώνεται από μια κρυφή κάμερα που ήρθε στο φως ύστερα από 40 χρόνια. Οι πιο έμπιστοι συνεργάτες του Φελίνι, βραβευμένοι σήμερα με Όσκαρ, μιλούν για τις σχέσεις τους με τον Μαέστρο, πώς ήταν να συνεργάζονται και να ζουν μαζί του. Τα εξαιρετικά αυτά πλάνα από τα παρασκήνια αποκαλύπτουν τον «παιχνιδιάρη» Φελίνι, την

άποψή του για τις γυναίκες, τη μουσική, τη μέθοδο. Ο Φελίνι με τα δικά του λόγια αφηγείται τη μοναδική του προσέγγιση για τον κινηματογράφο.

ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΚΥΡΙΟΣ ΦΕΛΙΝΙ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΓΟΥΕΣ ΑΝΤΕΡΣΟΝ (Fantastic Mr Fellini - intervista con Wes Anderson), 2020

Σκηνοθεσία: Francesco Zippel

(Περισσότερες πληροφορίες παραπάνω. Η ταινία θα προβληθεί **και** στην αίθουσα της Ταινιοθήκης στις 17/10).